

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

**ВИРІШЕННЯ
СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ
У ВЕТЕРИНАРНІЙ
МЕДИЦИНІ**

МАТЕРІАЛИ

*VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції*

**15 – 16 лютого 2021 р.
Україна, м. Полтава**

УДК 636.09

В 52

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції, 15 – 16 лютого 2021 року. Полтава: ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”, 2021. – 130 с.

Збірник містить матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарної медицини.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор; Кручиненко О. В., д. вет. н., доцент; Щербакова Н. С., к. вет. н., доцент; Михайлютенко С. М., к. вет. н., доцент; Корчан Л. М., к. вет. н., доцент; Мельничук В. В., к. вет. н., доцент

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Полтавської державної аграрної академії
Міністерства освіти і науки України
(протокол № 15 від 23.02.2021 р.)*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавська державна аграрна академія, 2021

Сердюков Я. К., Гоц Г. С.

МІКРОСКОПІЧНА БУДОВА ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ГОЛУБА СИЗОГО ЗА Н'ЮКАСЛСЬКОЇ ХВОРОБИ 64

Сердюков Я. К., Шкундя Д. Ю.

МІКРОСКОПІЧНА БУДОВА КИШЕЧНИКА КРОЛІВ ЗА САЛЬМОНЕЛЬОЗУ 65

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Бахур Т. І., Шмаюн С. С., Джміль В. І.

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У ЗОНІ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ 68

Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Бахур Т. І., Джміль В. І., Шмаюн С. С.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА СПОНТАННОЇ ДИПЛІДІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СОБАК 71

Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Бахур Т. І., Джміль В. І., Шмаюн С. С., Ткаченко С. М., Ткаченко І. С.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СОБАК 74

Богдашкіна А. В.

ОСОБЛИВОСТІ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК 77

Бойко О. П., Мандигра Ю. М., Бойко П. К.

АУТОГЕННІ ВАКЦИНИ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ КОНТРОЛЮ ЕПІЗООТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ЗА МАСТИТІВ У КОРІВ 79

Долгін О. С.

ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК 83

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У ЗОНІ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,
Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент,
Бахур Т. І., к. вет. н., доцент,
Шмаюн С. С., к. вет. н., доцент,
Джміль В. І., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Актуальність проблеми. Гельмінти супроводжують собак все життя – від народження до старості. Це пояснюється тим, що наші вихованці проводять час на вулиці, під час прогулянок, можуть контактувати з зараженими тваринами [1].

У собак дуже часто виявляють гельмінтів, що належать до двох типів: *Plathelminthes* та *Nemathelminthes*. Тип *Plathelminthes* представлений двома класами: *Trematoda* і *Cestoda*, а тип *Nemathelminthes* – класом *Nematoda* [2].

Більшість збудників гельмінтозів проникають в організм м'ясоїдних тварин через рот із кормом і водою, при ковтанні проміжних господарів, через шкіру, при укусі кровосисними комахами, внутрішньоутробно. Локалізуються гельмінти частіше в травній системі, рідше в печінці, нирках, легенях, серці, м'язах, підшкірній клітковині, венах [3].

Патогенний вплив гельмінтів на організм тварин різноманітний. Це механічний, алергічний, токсичний і трофічний вплив. Також гельмінти сприяють появі в органах і тканинах свого господаря різних мікроорганізмів.

В результаті ураження тварини гельмінтами під загрозу потрапляють усі члени родини, особливо діти.

Щоб уникнути захворювання, необхідно регулярно проводити планові копроскопічні дослідження, а також проводити обробку тварин за допомогою спеціальних лікарських препаратів [4].

Тому, *мета дослідження* – шляхом вивчення звітної документації, а також проведенням гельмінтокопроскопічних досліджень матеріалу від собак різного віку, породи та статі встановити розповсюдження гельмінтозної інвазії у зоні обслуговування ветеринарної клініки «Лада».

Матеріал і методи досліджень. Робота виконана упродовж 2019–2020 рр. на базі ветеринарної клініки «Лада», яка знаходиться у м. Києві, за адресою Оноре де Бальзак 4 а та на кафедрі паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ. За цей період обстежено 697 собак, які були насамперед породні, безпорідні або метиси, віком від 1 місяця до 9 років. Копроскопічні дослідження проведені за методом послідовного промивання (з метою виявлення самих гельмінтів, їх фрагменти або кокони) та комбінованим методом стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3 в день відбору фекалій. Тестами для обліку були екстенсивність інвазії (EI) та інтенсивність інвазії (II).

Результати досліджень. Ми встановили, що серед обстежених копроовоскопічно від 697 собак різного віку, статі та породи гельмінтозами інвазовано 583 тварин при екстенсивності інвазії 83,64 % (табл. 1).

Таблиця 1

Ураженість собак гельмінтами у зоні обслуговування ветеринарної клініки «Лада» за даними 2019-2020 рр.

Всього досліджено собак на гельмінтози, гол.	Вільних від гельмінтів, гол.	Інвазованих собак гельмінтами, гол.	Екстенсивність інвазії, %
697	114	583	83,64

Гельмінтофауна собак в більшості була представлена представниками класу *Nematoda* – *Toxascaris leonina* (EI 39,97 %), *Trichuris vulpis* (EI 26,24 %), *Toxocara canis* (EI 13,38 %), *Ancylostoma caninum* (7,03 %), *Uncinaria stenocephala* (EI 6,35 %). Також у собак реєстрували дипілідіоз – (EI 7,03 %), збудник *Dipylidium caninum* – клас *Cestoda* (табл. 2).

Копроовоскопічними методами встановлено, гельмінтози травного каналу собак в зоні обслуговування ветеринарної клініки „Лада” перебігали як у складі мікстинвазій (41,17 %), так і у вигляді моноінвазії (58,83 %).

Серед моноінвазій, найбільш поширеними виявилися представники класу нематод, а саме токсокари (44,02 %) та трихуриси (27,41 %). Меншою мірою реєстрували анкілостом (6,12 %). Слід зауважити, що з мікстинвазій найчастіше реєстрували асоційований перебіг дво- та трикомпонентної інвазії у 25,04 % та 11,32 %. Загалом, із виділених збудників мікстинвазій в умовах зони

обслуговування ветеринарної клініки «Лада» зареєстровано 24 різних комбінацій нематодозів та цестодозів собак.

Таблиця 2

**Ураженість собак по видам гельмінтів у зоні
обслуговування ветеринарної клініки «Лада» за даними 2019-2020 рр.**

№ п/п	Вид гельмінтів	Кількість уражених собак, гол	ЕІ, у проц.
1.	<i>Toxascaris leonina</i>	233	39,97
2.	<i>Trichuris vulpis</i>	153	26,24
3.	<i>Toxocara canis</i>	78	13,38
4.	<i>Dipylidium caninum</i>	41	7,03
5.	<i>Ancylostoma caninum</i>	41	7,03
6.	<i>Uncinaria stenocephala</i>	37	6,35
Всього		583	100

Отже, із отриманих даних видно, що нематодози та цестодози травного каналу собак перебігають у складі мікстінвазій, співчленами яких є: токсокари, токсаскариди, анкілостоми, унцінаріями, трихурисами та дипілідіями.

Висновки. 1. Собаки, у зоні обслуговування ветеринарної клініки «Лада», уражені 6 видами гельмінтів, а саме: *Dipylidium caninum*, *Toxascaris leonina*, *Toxocara canis*, *Trichuris vulpis*, *Uncinaria stenocephala*, *Ancylostoma caninum*.

2. У собак домінуючою паразитофауною є трихуриси, токсокари та токсаскариди. Субдомінуючими видами є дипілідії, анкілостоми та унцінарії.

3. Паразитози у собак реєстрували у вигляді як моно- так і поліінвазій.

4. Хворі собаки є джерелом гельмінтозної інвазії, які являються небезпечними для інших тварин, а токсокари та дипілідії можуть становити загрозу здоров'ю людини, оскільки вони сприяють виникненню захворювання з клінічним перебігом.

Література

1. Сайченко І. В., Антіпов А. А. Епізоотична ситуація щодо нематодозів шлунково-кишкового каналу собак. *Наук. вісник вет. медицини: зб-к наук. праць*. 2020. Вип. 1 (154). С. 54–62.

2. Розповсюдження нематодозів собак / А. А. Антіпов та ін. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути. Матеріали IV Міжнарод. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 15 травня 2020 р.)*. Київ, 2020. С. 12–18.

3. Поширення кишкових гельмінтозів і протозоозів серед безпритульних собак Харківського регіону та підвищення ефективності їх копроскопічної

діагностики / В. Я. Пономаренко та ін. *Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АП*. 2016 Т. 4. С. 59–64.

4. Щодо епізоотології нематодозів собак / А. А. Антіпов та ін. *Реформування та розвиток гуманітарних та природничих наук. Матеріали II наук.-практ. конф.* (Полтава, 22–23 травня 2020 р.). Херсон, 2020. Ч. 1. С. 59–63.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА СПОНТАННОЇ ДИПІЛІДІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СОБАК

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент,

Бахур Т. І., к. вет. н., доцент,

Джміль В. І., к. вет. н., доцент,

Шмаюн С. С., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Актуальність проблеми. В останні роки все більше і більше зустрічається популяція безпритульних собак на території багатьох міст, що є небезпечним для людини. Такі тварини не піддаються обстеженню і лікуванню та є джерелом збудників різних хвороб, у тому числі і кишкових гельмінтозів [1]. До таких кишкових гельмінтозів і належить дипілідіоз [2].

Дипілідіоз собак – надзвичайно поширене у домашніх і диких м'ясоїдних тварин та становить небезпеку для здоров'я людини і, зокрема дітей. Збудник – біогельмінт, проміжними хазяями якого є блохи та волосоїди [3].

Безпритульні собаки постійно контамінують ґрунт зрілими члениками, коконами і яйцями збудника, а також сприяють збільшенню чисельності інвазованих бліх у навколишньому середовищі, внаслідок чого тварини і люди постійно ризикують бути зараженими [4, 5].

Мета роботи – вивчити ефективність препаратів, а саме мілпразону, мільбемаксу та празістопу за спонтанного дипілідіозу собак.

Матеріал і методи досліджень. Робота виконана упродовж 2019–2020 рр. на базі ветеринарної клініки «Лада», яка знаходиться у м. Києві на Оноре де Бальзак 4 а та на кафедрі паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ.

У дослід, з метою вивчення ефективності препаратів було відібрано 20 собак, віком від 1 до 8 років (спонтанно інвазованих дипілідіями). Тварини у дослідах були різної породи, а також безпородні або метиси. Для цього